

Tugann EIOPA rabhadh d'árachóirí agus do bhainc aghaidh a thabhairt ar shaincheisteanna a bhfuil luach saothair ard agus coinbhleachtaí leasa acu ó dhíol árachais cosanta creidmheasa nó aghaidh a thabhairt ar ghníomh maoirseachta féideartha

Tá an tÚdarás Eorpach um Árachas agus Pinsean Ceirde (EIOPA) ag tabhairt rabhaidh d'árachóirí agus do bhainc (ag gníomhú mar dháileoírí árachais)¹ chun a chinntiú go dtugann na táirgí sin luach cóir do thomhaltóirí trí:

- ▶ gníomh a dhéanamh chun aghaidh a thabhairt ar shaincheisteanna a bhfuil luach saothair ard íoctha ag déantúsóirí árachais le dáileoírí árachais chun táirgí árachais cosanta creidmheasa (CPI) a dhíol², agus
- ▶ coinbhleachtaí díobhálacha leasa a chosc i gcomhthéacs samhlacha gnó banc-árachais³.

Eisítear an rabhadh seo de réir Airteagal 9(3) de Rialachán (AE) Uimh. 1094/2010⁴.

Freagra ó EIOPA

Léirigh athbhreithniú téamach banc-árachais EIOPA le déanaí⁵ imní thromchúiseacha go háirithe maidir le coimisiúin arda agus coinbhleachtaí leasa i measc déantúsóirí, dáileoírí agus tomhaltóirí as a dtagann táirgí a thairgeann luach éagórach agus rogha theoranta do thomhaltóirí, i gcomhthéacs samhlacha gnó banc-árachais. Léiríonn na príomhthorthaí:

- ▶ Déanann cuid shuntasach den ollphréimh scríofa (GWP) a íocann tomhaltóirí luach saothair na mbanc a mhaoiniú, agus tá íocaíochtaí éileamh le tomhaltóirí, ar an meán, faoi bhun 30% de GWP.
- ▶ Fuair EIOPA amach, don tréimhse idir 2018 agus 2020, go raibh coimisiúin a íocadh le bainc raonaithe:
  - idir 30% agus 70% de GWP le haghaidh níos mó ná leath de bheartais CPI morgáiste;
  - idir 40% agus 80% de GWP le haghaidh níos mó ná dhá thrian de bheartais CPI creidmheasa tomhaltóirí; agus
  - idir 40% agus 90% de GWP don chuid is mó de bheartais CPI cárta creidmheasa.

---

¹ Tugtar an Rabhadh chuig bainc atá cláraithe mar idirghabhálaithe árachais faoi Airteagal 2(1)(3) den [Treoir \(AE\) 2016/97 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 20 Eanáir 2016 maidir le dáileadh árachais \(IDD\)](#). **N.B. Dá bhrí sin, ba cheart aon tagairt do "bhainc" sa doiciméad seo a léamh mar thagairt do bhainc atá cláraithe mar idirghabhálaithe árachais faoin IDD.**

² Clúdaíonn an Rabhadh na trí tháirge CPI i raon feidhme an athbhreithnithe théamaigh: CPI morgáiste, CPI creidmheasa tomhaltóirí agus CPI cárta creidmheasa.

³ Tagraíonn an téarma "samhail ghnó bhanc-árachais" do chineál an chaidrimh idir táirgí CPI déantúsáíochta árachóra agus banc a sholáthraíonn cainéal dáileacháin na dtáirgí CPI sin thar ceann an árachóra.

⁴ [Rialachán \(AE\) Uimh. 1094/2010 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 24 Samhain 2010 lena mbunaítear Údarás Maoirseachta Eorpach \(an tÚdarás Eorpach um Urrúis agus Margái\)](#)

⁵ Ghlac 174 árachóir agus 145 banc páirt san athbhreithniú téamach.

- ▶ Ní raibh samhail leithdháilte costais i bhfeidhm ag formhór na mbanc (74%) chun táirgí CPI a dhíol. In éagmais sonraí den sórt sin, ní féidir bunús a chur le coimisiúin arda de réir leibhéal na gcostas a iompraíonn bainc a dháileann na beartais seo, nuair a chuirtear san áireamh freisin nach beartais saincheaptha iad táirgí CPI, rud a fhágann go mbíonn muirear gan údar ar thomhaltóirí agus ar chleachtais phraghsála éagóracha.
- ▶ D'fhéadfadh coinbhleachtaí leasa suntasacha agus díobhálacha a bheith mar thoradh ar choimisiúin arda den sórt sin agus droch-chleachtais ghnó a chur i bhfeidhm chun brabúis a uasmhéadú (e.g. teicnící díolacháin ionsaitheacha, mídhíol etc.). Léirigh an t-athbhreithniú téamach freisin go n-íocann na hárachóirí sin atá i gcomhghuaillíocht straitéiseach nó cuid den ghabháltas airgeadais céanna banc,⁶ arb ionann iad agus 63% d'árachóirí, coimisiúin níos airde leis na bainc sin i gcomparáid le cathain a bhíonn comhaontuithe dáileacháin neamh-eisiacha i bhfeidhm. Léiríonn sé seo go bhfuil coimisiúin arda mar thoradh ar na samhlacha gnó banc-árachais atá i bhfeidhm, lena gceanglaítear bearta láidre rialachais (lena n-áirítear córais rialaithe) coinbhleachtaí leasa a mhaolú i gceart i measc déantúsóirí, dáileoirí agus tomhaltóirí agus chun a sheachaint go mbíonn drochiompar gnó agus aimhleasa tomhaltóirí mar thoradh orthu.
- ▶ Ina theannta sin, tá scéimeanna dreasachta curtha i bhfeidhm ag 34% de na bainc dá bhfostaithe chun táirgí CPI a dhíol a chothaíonn, i bhfianaise na n-ardchoimisiúin, tuilleadh imní suntasacha maidir le comhlíonadh Airteagal 17(3) den Treoir maidir le Dáileadh Árachais⁷.
- ▶ Díolann formhór na mbanc (83%) an táirge CPI atá ceangailte leis an táirge creidmheasa, rud a chiallaíonn nach féidir le tomhaltóirí an táirge CPI a cheannach ach amháin má ghlacann siad an príomhtháirge creidmheasa ón mbanc céanna. Cuireann an cleachtas seo teorainn le cumas tomhaltóirí tairiscintí eile a fhiosrú agus d'fhéadfaí na rioscaí a bhaineann le teicnící díolacháin mídhíola agus ionsaitheacha a threisiú.
- ▶ Ina theannta sin, díoltar táirgí áirithe CPI le préimh amháin⁸ (32% de CPI morgáiste, 51% de CPI creidmheasa tomhaltóra agus 18% de chártaí creidmheasa CPI) ag ardú tuilleadh saincheisteanna le foirceannadh luath, aistriú nó cealú bheartas CPI. Tairgeann bainc áirithe an fhéidearthacht an

⁶ Trí shealbhú airgeadais ciallaíonn muid cuideachta shealbháochta airgeadais measctha de réir bhrí Airteagal 212(1)(h) de Threoir 2009/138/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 25 Samhain 2009 maidir le gnó Árachais agus Athárachais a thógáil agus a shaothrú.

⁷ "Cinnteoídh na Ballstáit nach dtabharfar luach saothair do dháileoirí árachais nó nach ndéanfaidh siad luach saothair nó measúnú ar chomhlíonadh a bhfostaithe ar bhealach a thagann salach ar a ndualgas gníomhú de réir leasanna a gcustaiméirí. Go háirithe, ní dhéanfaidh dáileoir árachais aon sócrú trí luach saothair, spriocanna díolacháin nó ar shlí eile a d'fhéadfadh dreasacht a sholáthar dó féin nó dá fhostaithe táirge árachais áirithe a mholadh do chustaiméir nuair a d'fhéadfadh an dáileoir árachais táirge árachais difriúil a thairiscint a dhéanadh freastal níos fearr ar riachtanais an chustaiméara".

⁸ Dearadh polasaithe préimhe aonair le híocaíocht amháin déanta chun tosaigh a chlúdaíonn costas iomlán an pholasaí árachais don téarma polasaí iomlán.

Bheadh ar thomhaltóirí an phréimh iomlán a íoc i gcnapsuim ag tús an chonartha.

phréimh a íoc le hiasacht a chruthaíonn costais úis bhreise do thomhaltóirí agus is féidir coinbhleachtaí úis a thugtar do bhainc a dhreasú chun an rogha sin a thairiscint chun táille agus ioncam úis a ghiniúint.

Measann EIOPA go n-ardaíonn cleachtais den sórt sin inmí láidir maidir le cur i bhfeidhm leordhóthanach na mbunphrionsabal rialála atá leagtha amach san IDD agus gur féidir leo a bheith an-díobhálach do thomhaltóirí.

Ionchais EIOPA

Tá EIOPA ag súil go gcuirfidh árachóirí agus bainc leasanna custaiméirí i gcroílár a múnla gnó⁹ agus go ndéanfaidh siad bearta ábhartha chun cosc a chur ar a thuilleadh dochair do thomhaltóirí.

Tá EIOPA ag súil go gcomhlíonfaidh gach árachóir agus banc (ag gníomhú mar dháileoirí árachais) an IDD go hiomlán, lena n-áirítear na ceanglais maidir le maoirseacht agus rialachas táirgí (POG). I gcás inar tharla aimhleas tomhaltóirí, ba cheart do gach árachóir agus banc lena mbaineann gníomhartha¹⁰ feabhais a dhéanamh chun torthaí tomhaltóirí a fheabhsú trí "an staid a mhaolú agus tuilleadh tarlúintí den teagmhas díobhálach a chosc" de réir Airteagal 7(3)¹¹ de Rialachán Tarmligthe an Choimisiúin (AE) 2017/2358 ("Rialachán Tarmligthe POG" anseo feasta)¹².

Measann EIOPA gur cheart gníomh a dhéanamh sna réimsí seo a leanas:

1. Déantúsaíocht táirgí CPI

- ▶ Ba cheart do mhonaróirí táirgí CPI a chinntiú go bhfuil a gcuid táirgí deartha chun freastal ar riachtanais an spriocmhargaidh aitheanta¹³, rud a chiallaíonn luach cóir a thairiscint agus cothroime a chinntiú i gcleachtais phraghsála. D'fhonn é sin a dhéanamh, ba cheart a bpróiseas ceadaithe táirgí a dhearadh ar bhealach atá i gcomhréir leis an gcastacht agus leis na rioscaí a bhaineann leis an tsamhail ghnó bhanc-árachais ábhartha, an táirge CPI agus an spriocmhargadh. Ba chóir d'árachóirí agus do bhainc go háirithe:
  - Measúnú a dhéanamh an bhfuil an banc ina chomh-mhonaróir *de facto* ar bheartas CPI agus cloí leis na ceanglais POG. Tá tábhacht ar leith ag baint leis an measúnú seo do pholasaithe grúpa ina bhfuil an banc arb é an sealbhóir polasaí agus an dáileoir araon é agus is dócha gur

⁹ Ina theannta sin, comhlíonfaidh árachóirí agus bainc Treoir 2005/29/CE go háirithe maidir le cleachtais tráchtála éagóracha.

¹⁰ Tá formhór na n-árachóirí (64%) sa sampla tar éis a gcuid táirgí CPI a mhonarú, a thráchtáil nó a oiriúnú go suntasach an 1 Deireadh Fómhair 2018 nó dá éis, rud a chiallaíonn go dtagann na táirgí seo faoi raon feidhme Rialachán Tarmligthe POG.

¹¹ Airteagal 7(3) de [Rialachán Tarmligthe an Choimisiúin \(AE\) 2017/2358](#)

¹² Rialachán Tarmligthe (AE) 2017/2358 ón gCoimisiún an 21 Meán Fómhair 2017 lena bhforlíontar Treoir (AE) 2016/97 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le maoirseacht agus rialachas táirgí le haghaidh gnóthas árachais agus dáileoirí árachais.

¹³ Airteagal 25(1) den IDD agus Airteagal 5 (3) agus 6 de Rialachán Tarmligthe POG.

comh-mhonaróir *de-facto* é freisin. I gcásanna áirithe, d'fhéadfadh forálacha náisiúnta amhail dlí conartha árachais a bheith ábhartha freisin.

- A chinntiú go bhfuil an córas agus na rialuithe POG leordhóthanach chun tionchar míchuí an bhainc i ndearadh na dtáirgí a chosc, ach amháin má ainmnítear an banc go foirmiúil mar chomh-mhonaróir agus chun bainistíocht éifeachtach coinbhleachtaí leasa a chinntiú¹⁴.
- ▶ Ba cheart do mhonaróirí a chinntiú freisin go ndéanann an tástáil measúnú ar cibé an dtugann an táirge luach don spriocmhargadh, lena n-áirítear trí na buntáistí don mhonaróir agus don dáileoir a chothromú leis na cinn chuig an spriocmhargadh¹⁵. Ba cheart go gcuimseodh sé seo measúnú freisin maidir le cibé an bhfuil na costais go léir i gcomhréir leis na costais a íocann an monaróir agus ag an dáileoir agus na sochair, le haird ar leith ar chuimsitheacht an chládaigh a thairgtear, agus na seirbhísí a thairgtear don spriocmhargadh – i.e. níor cheart go mbeadh aon chostas míchuí.
- ▶ Ba cheart do mhonaróirí úsáid a bhaint as na sonraí atá ar fáil (amhail gearáin, éilimh dhiúltaithe agus eile) agus anailís ábhartha a dhéanamh chun monatóireacht cheart ar tháirgí a chinntiú, lena n-áirítear cibé an dtugann an táirge luach don spriocmhargadh. Mura dtugann, ba cheart dóibh gníomhartha cuí a dhéanamh chun an cás a mhaolú, amhail dearadh táirgí feabhsaithe, coimisiúin a ísliú, etc. agus cosc a chur ar thuilleadh tarluithe aimhleasa, lena n-áirítear trí bhainc agus custaiméirí lena mbaineann a chur ar an eolas¹⁶.
- ▶ Ina theannta sin, ba cheart do mhonaróirí monatóireacht a dhéanamh lena áirithiú go ngníomhaíonn na bainc atá ag gníomhú mar idirghabhálaithe árachais – lena n-áirítear nuair a bhíonn feidhm rialaithe ag an mbanc laistigh den chomhpháirtíocht agus/nó den ghabháltas airgeadais – de réir chuspóirí a bpróiseas ceadaithe táirgí¹⁷ agus nach ndéanann scéimeanna díolacháin, lena n-áirítear scéimeanna dreasachtaí fostaithe, atá i bhfeidhm ar leibhéal an bhainc dochar do thomhaltóirí.

2. Socruithe dáileacháin CPI

- ▶ Táthar ag súil go ndéanfaidh árachóirí agus bainc measúnú agus athbhreithniú ar a socruithe dáileacháin agus luach saothair chun a chinntiú go ngníomhaíonn siad i gcónaí go macánta, go cothrom agus go gairmiúil de réir leas a gcustaiméirí¹⁸. Go háirithe, ba cheart dóibh a mheas an

---

¹⁴ Airteagal 4(3)(b) de Rialachán Tarmligthe POG

¹⁵ Airteagal 4 agus 6 de Rialachán Tarmligthe POG

¹⁶ Airteagal 7(3) de Rialachán Tarmligthe POG

¹⁷ Airteagal 8(4) agus (5) de na Rialacháin Foirne

¹⁸ Airteagal 17 agus Airteagal 20(1) den IDD.

bhfuil údar ag leibhéal na gcoimisiún le costais a iompraítear chun na táirgí seo a sholáthar agus trí shochar a thairgtear don spriocmhargadh.

- ▶ Tá EIOPA ag súil go dtabharfaidh árachóirí agus bainc aghaidh ar shaincheisteanna le coimisiún gan údar agus díreireach chun táirgí CPI a dhíol
- ▶ I bhfianaise na gcoinbhleachtaí leasa a d'fhéadfadh a bheith ann i samhlacha gnó banc-árachais, tá EIOPA ag súil go gcuirfidh socruithe dáileacháin táirgí leibhéal na castachta agus na rioscaí a bhaineann leis na táirgí san áireamh, chomh maith le nádúr, scála agus castacht ghnó an dáileora (bainc)¹⁹. Tá EIOPA ag súil freisin go gcinntíonn déantúsóirí, mar chuid dá straitéis dáileacháin do tháirgí CPI, go n-aithníonn siad an cainéal dáilte is oiriúnaí, seachas a bheith ag brath ar chomhpháirtíochtaí atá ann cheana agus/nó ar chuideachtaí a bhaineann leis an ngabháltas airgeadais céanna, agus go n-aithníonn siad coinbhleachtaí féideartha leasanna agus bearta maolaitheacha a chur i bhfeidhm freisin, de réir mar is gá.

Na chéad chéimeanna eile

Amach anseo, beidh árachóirí agus bainc ag súil go dtabharfaidh EIOPA agus údarais inniúla tús áite do mhonatóireacht ar mhargadh CPI. Má theipeann ar árachóirí agus bainc cloí leis na ceanglais atá leagtha amach san IDD agus sa Rialachán Tarmligthe POG, is féidir leo a bheith ag súil go bhfeidhmeoidh údarais inniúla a gcumhachtaí maoirseachta – agus prionsabal na comhréireachta á gcur san áireamh – lena n-áirítear cigireachtaí ar an láthair agus cumhachtaí imscrúdaithe eile. I gcás sáraithe agus ag brath ar dhomhantarraingt an tsáraithe, is féidir le hárachóirí agus bainc a bheith ag súil go ndéanfar smachtbhannaí cuí agus/nó bearta riaracháin a ghlacadh, mar shampla:

- ▶ I gcomhréir le hAirteagal 33(2)(b), IDD, á cheangal ar an mbanc deireadh a chur leis an iompar agus a bheith ag éileamh ó athrá ar an iompar sin, lena n-áirítear deireadh a chur le tráchtálú táirgí nach féidir leo bunús a thabhairt le tástáil leordhóthanach agus leordhóthanach táirgí go bhfuil údar ag na coimisiúin arda le próiseas praghsála cóir – i.e. táirgí a tráchtálaíodh i neamhchomhlíonadh Airteagal 6 den Rialachán Tarmligthe POG;
- ▶ I gcomhréir le hAirteagal 33(2)(c), IDD, tarraingt siar an chláru bainc mar idirghabhálaí árachais ón gclár náisiúnta.

Is féidir le hárachóirí agus bainc a bheith ag súil freisin:

- ▶ Leanfaidh EIOPA ar chur i bhfeidhm an Rabhaidh seo ag árachóirí agus bainc lena n-áirítear ar na bearta a rinne na húdarais inniúla chun aghaidh a thabhairt ar na saincheisteanna a shainaithníonn an t-athbhreithniú téamach ina margaí.

---

¹⁹ Airteagal 10(1) de Rialachán Tarmligthe POG

EIOPA(2022)0037187

ÚSÁID RIALTA EIOPA

- ▶ Féadfaidh údaráis iniúla comhoibriú le hiomaíocht, cosaint tomhaltóirí agus údaráis ábhartha eile ina ndlínsí faoi seach, i bhfianaise na gcleachtas tráchtála éagóracha agus na saincheisteanna cosanta tomhaltóirí a dtarraingítear aird orthu san athbhreithniú téamach.